

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA
dėl autorių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų derinimo
2001/29/EB
2001 m. gegužės 22 d.

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos Bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 47 straipsnio 2 dalį, 55 ir 95 straipsnius,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą¹,

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,

laikydami 251 straipsnyje nustatytos tvarkos³,

kadangi:

- 1) Sutartis nustato vidaus rinkos sukūrimą ir sistemos, užtikrinančios, kad konkurencija vidaus rinkoje nebūtų iškraipoma, įteisinimą. Valstybių narių autorių ir gretutinių teisių įstatymų derinimas padeda siekti šių tikslų.
- 2) 1994 m. birželio 24 ir 25 d. Korfu saloje posėdžiavusi Europos Vadovų Taryba pabrėžė būtinumą Bendrijos lygmeniu sukurti bendrą ir lankstų teisinį pagrindą informacinės visuomenės Europoje kūrimui skatinti. Tam, be kita ko, reikalinga, kad naujiems produktams ir paslaugoms egzistuotų tam tikra vidaus rinka. Svarbūs Bendrijos teisės aktai tokiai reguliavimo sistemai užtikrinti jau veikia arba yra rengiamasi juos priimti. Autorių ir gretutinės teisės šiame kontekste vaidina svarbų vaidmenį, nes jos saugo ir skatina kurti ir parduoti naujus produktus ir paslaugas bei kurti ir naudoti jų kūrybinį turinį .
- 3) Siūlomas derinimas padės įgyvendinti keturias vidaus rinkos laisves ir yra susijęs su pagrindinių teisės, ypač nuosavybės teisės, įskaitant intelektinę nuosavybę, raiškos laisvės ir visuomenės intereso principų laikymusi.
- 4) Suderinta teisinė autorių ir gretutinių teisių sistema, padidindama teisinį tikrumą ir nustatydamą aukštą intelektinės nuosavybės apsaugos lygį, skatins esmines investicijas į kūrybingumą ir novatoriškumą, įskaitant tinklų infrastruktūrą, ir savo ruožtu padės Europos pramonės augimui ir padidėjusiam konkurencingumui tiek turinio rengimo, tiek informacinės technologijos srityje, ir apskritai įvairiuose pramonės ir kultūros sektoriuose. Tai užtikrins užimtumą ir skatins kurti naujas darbo vietas .

¹ *OJ C* 108, 1998 04 07, p. 6 ir

OJ C 180, 1999 06 25, p. 6.

² *OJ C* 407, 1998 12 28, p. 30.

³ 1999 m. vasario 10 d. Europos Parlamento nuomonė (*OJ C* 150, 1999 05 28, p. 17), 2000 m. rugsėjo 28 d. Tarybos bendra pozicija (*OJ C* 344, 200 12 01, p. 1) ir 2001 m. vasario 14 d. Europos Parlamento sprendimas (dar nepaskelbtas žurnale *Official Journal*). 2001 m. balandžio 9 d. Tarybos sprendimas..

- 5) Technologijų plėtra padaugino ir pajavairino kūrybos, gamybos ir naudojimo vektorius. Nors ir nereikia jokių naujų intelektinės nuosavybės apsaugos koncepcijų, dabartinė autorių ir gretutinių teisių teisė turėtų būti pritaikyta ir papildyta, kad pakankamai atlieptų ekonomikos realybes, pavyzdžiui, naujas naudojimo formas.
- 6) Nederinamas Bendrijos lygmeniu, teisės aktų kūrimas nacionaliniu lygmeniu, kuris jau pradėtas daugelyje valstybių narių siekiant reaguoti į technologijų iššūkius, leistų atsirasti ženkliais apsaugos skirtumams ir kartu intelektinę nuosavybę apimančių ar ja grindžiamų paslaugų ir produktų laisvo judėjimo apribojimams, dėl kurių suirtų vidaus rinka ir teisės aktų daroma. Tokių teisės aktų skirtumų ir netikrumų poveikis taptų dar ženklesnis toliau kuriant informacinę visuomenę, kurioje jau dabar labai padidėjo sienas peržengiantis intelektinės nuosavybės naudojimas. Ši tendencija išliks ir turėtų vis labiau įsitvirtinti. Ženklius teisinius skirtumus ir apsaugos netikrumus gali trukdyti autorių ir gretutines teises įtraukiančių naujų produktų ir paslaugų masto ekonomikai.
- 7) Bendrijos teisinis autorių ir gretutinių teisių apsaugos pamatas dėl to turi taip pat būti pritaikytas ir papildytas tokiu mastu, koks yra būtinas vidaus rinkai sklandžiai veikti. Tuo tikslu tos nacionalinės autorių ir gretutinių teisių nuostatos, kurios valstybėse narėse ženkliai skiriasi arba kelia teisinį netikrumą, trukdantį vidaus rinkai sklandžiai veikti ir informacinei visuomenei Europoje tinkamai plėtotis, turėtų būti suderintos ir prieštaringo valstybių narių reagavimo į technologijos naujoves turėtų būti vengiama, o vidaus rinkos veikimui neigiamo poveikio neturinčių skirtumų šalinti ar kliudyti nereikia.
- 8) Įvairūs socialiniai, visuomeniniai ir kultūriniai informacinės visuomenės aspektai reikalauja atsižvelgti į konkrečius produktų ir paslaugų turinio savybes.
- 9) Kiekvienas autorių ir gretutinių teisių derinimas turi būti grindžiamas aukšto lygio apsauga, nes tokios teisės yra labai svarbios intelektinei kūrybai. Jų apsauga padeda užtikrinti kūrybingumo palaikymą ir plėtojimą autorių, atlikėjų, prodiuserių, vartotojų, kultūros, pramonės ir apskritai visuomenės labui. Dėl to intelektinė nuosavybė yra pripažinta sudedamąja nuosavybės dalimi.
- 10) Kad autoriai ar atlikėjai galėtų tęsti savo kūrybinį ir artistinį darbą, už savo darbo naudojimą jie turi gauti deramą atlyginimą; jį turi gauti ir prodiuseriai, kad galėtų finansuoti šį darbą. Investicijos, kurių reikia tokiems produktams, kaip fonogramos, filmai ar daugialypės terpės kūriniais sukurti, yra didelės. Tinkama teisinė intelektinės nuosavybės teisių apsauga yra būtina, kad būtų galima garantuoti galimybes gauti tokį atlyginimą ir teikti galimybę gauti patenkinamą investicijų grąžą.
- 11) Griežta, veiksminga autorių ir gretutinių teisių apsaugos sistema yra vienas iš pagrindinių būdų užtikrinti, kad Europos kultūros kūrybinės pajėgos ir produkcija gautų būtinų lėšų, o meno kūrėjai ir atlikėjai išlaikytų nepriklausomumą ir orumą.

- 12) Derama autorių teisių saugomų kūrinių ir gretutinių teisių saugomų objektų apsauga yra svarbi ir kultūros atžvilgiu. Sutarties 151 straipsnis reikalauja, kad Bendrija savo veiksmuose atsižvelgtų į kultūros aspektus.
- 13) Bendra techninių priemonių, skirtų kūriniams ir kitiems objektams apsaugoti ir reikiamai informacijai apie teises teikti, paieška ir jų nuoseklus taikymas Bendrijos lygmeniu yra iš tikrųjų būtina, jei galutinis šių priemonių tikslas yra įgyvendinti teisėje nustatytus principus ir garantijas.
- 14) Šia direktyva turėtų būti siekiama skatinti mokslą ir kultūrą saugant kūrinius ir kitus objektus, tuo pat metu visuomenės labai darant išimtis ar leidžiant apribojimus švietėjiškiems ir mokomiešiams tikslams.
- 15) 1996 m. gruodį Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO, *angl.* WIPO) globojamoje diplomatų konferencijoje buvo priimtos dvi naujos tarptautinės sutartys – PINO tarptautinė autorių teisių sutartis ir PINO tarptautinė kūrinių atlikimo ir fonogramų sutartis, skirtos atitinkamai autorių apsaugai ir atlikėjų bei fonogramų prodiuserių apsaugai. Tos tarptautinės sutartys gerokai modernizuoja tarptautinę autorių ir gretutinių teisių apsaugą, ypač atsižvelgiant į vadinamąją skaitmeninės technologijos darbotvarkę, ir patobulina kovos su piratavimu pasauliniu mastu priemones. Bendrija ir dauguma valstybių narių jau pasirašė šias tarptautines sutartis ir imamas priemonių, kad Bendrija ir valstybės narės jas ratifikuotų. Šia direktyva taip pat įgyvendinami kai kurie nauji tarptautiniai įsipareigojimai.
- 16) Atsakomybė už veiklą tinklo funkcionavimo sąlygomis yra siejama ne tik su autorių ir gretutinėmis teisėmis, bet ir kitomis sritimis, kaip antai šmeižtas, klaidinanti reklama ar prekės ženklo pažeidimas, ir yra horizontaliai reglamentuojama 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/31/EB dėl tam tikrų informacinės visuomenės paslaugų, pirmiausia elektroninės prekybos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės prekybos direktyva)⁴, kuri išaiškina ir derina įvairius su informacinės visuomenės paslaugomis, įskaitant elektroninę prekybą, susijusius teisinius klausimus. Ši direktyva turėtų būti įgyvendinta per panašų laikotarpį kaip ir Elektroninės prekybos direktyva, nes ta direktyva pateikia suderintą principų sistemą ir, be kita ko, su svarbiomis šios direktyvos dalimis susijusias nuostatas. Ši direktyva nepažeidžia tos direktyvos nuostatų dėl atsakomybės.
- 17) Būtina, ypač atsižvelgiant į skaitmeninės terpės reikalavimus, užtikrinti, kad atlyginimų rinkimo draugijos pasiektų aukštesnį racionalizavimo ir skaidrumo lygmenį konkurencijos taisyklių laikymosi atžvilgiu.
- 18) Ši direktyva nesumenkina valstybėse narėse teisių vadybai skirtų priemonių, pvz., išplėstinių kolektyvinių licencijų.

⁴ OJL 178, 2000 07 17, p. 1.

- 19) Moralinėmis teisėmis teisių turėtojai turėtų naudotis pagal valstybių narių įstatymus ir Berno konvencijos dėl literatūros ir meno kūrinių apsaugos, PINO tarptautinės autorių teisių sutarties ir PINO tarptautinės kūrinių atlikimo ir fonogramų sutarties nuostatas. Tokios moralinės teisės lieka už šios direktyvos taikymo srities ribų.
- 20) Ši direktyva remiasi principais ir taisyklėmis, jau nustatytomis šioje srityje šiuo metu galiojančiose direktyvose, pirmiausia direktyvose 91/250/EEB⁵, 92/100/EEB⁶, 93/83/EEB⁷, 93/98/EEB⁸ ir 96/9/EB⁹, tuos principus ir taisykles plėtoja bei įteisina informacinės visuomenės kontekste. Šios direktyvos nuostatos neturėtų pažeisti tų direktyvų nuostatų, išskyrus atvejus, kai šioje direktyvoje yra nustatyta kitaip.
- 21) Ši direktyva turėtų apibrėžti veiksmų, kuriems taikoma atgaminimo teisė, sritį atsižvelgiant į skirtingus naudos gavėjus. Tai turėtų būti padaryta vadovaujantis Bendrijos teisyne. Reikia plataus šių veiksmų apibrėžimo, kad vidaus rinkoje būtų užtikrintas teisinis tikrumas.
- 22) Deramos paramos kultūrai skleisti tikslo neturi būti siekiama aukojant griežtą teisių apsaugą arba toleruojant neteisėtas suklastotų ar piratinių kūrinių platinimo formas.
- 23) Ši direktyva turėtų dar labiau suderinti autoriaus teisę viešai paskelbti. Ši teisė turėtų būti suprantama plačiai, kaip apimanti bet kokią skelbimą žmonėms, nesantiems ten, kur skelbiama. Ši teisė turėtų apimti bet kokią kūrinio transliaciją ar retransliaciją laidais ar bevielėmis priemonėmis, įskaitant transliaciją per radiją ar televiziją. Ši teisė neturėtų būti taikoma jokiems kitiems veiksams.
- 24) Teisė 3 straipsnio 2 dalyje nurodytus objektus daryti prieinamus visuomenei turėtų būti suprantama kaip apimanti visus tokių objektų darymo prieinamais žmonėms, nesantiems toje vietoje, kurioje tas darymo prieinamu veiksmas atsiranda, veiksmus ir neapimanti jokių kitų veiksmų.
- 25) Teisinio netikrumo dėl autorių teisių saugomų kūrinių ir gretutinių teisių saugomų objektų užsakomojo perdavimo tinklais veiksmų apsaugos pobūdžio ir lygio turėtų būti išvengta nustatant Bendrijos lygmeniu suderintą apsaugą. Turėtų būti aišku, kad visi šia direktyva pripažinti teisių turėtojai turėtų turėti išimtinę teisę interaktyviojo užsakomojo perdavimo būdu, autorių teisių saugomus kūrinius ar kokius kitus objektus daryti prieinamus visuomenei. Tokiems interaktyviesiems užsakomiesiems perdavimams būdinga tai, kad

⁵ 1991 m. gegužės 14 d. Tarybos direktyva 91/250/EEB dėl kompiuterinių programų teisinės apsaugos (*OJ L* 122, 1991 05 17, p. 42). Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 93/98/EEB.

⁶ 1992 m. lapkričio 19 d. Tarybos direktyva 92/100/EEB dėl nuomos teisės ir skolinimo teisės bei dėl tam tikrų teisių, susijusių su autorių teise intelektualinės nuosavybės srityje (*OJ L* 346, 1992 11 27, p. 61). Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 93/98/EEB.

⁷ 1993 m. rugsėjo 27 d. Tarybos direktyva 93/83/EEB dėl tam tikrų su autorių ir gretutinėmis teisėmis susijusių taisyklių, taikomų transliacijai palydovinio ryšio priemonėmis ir kabelinei retransliacijai, koordinavimo (*OJ L* 248, 1993 10 06, p. 15).

⁸ 1993 m. spalio 29 d. Tarybos direktyva 93/98/EEB, derinanti autorių teisės ir tam tikrų gretutinių teisių apsaugos terminą (*OJ L* 290, 1993 11 24, p. 9).

⁹ 1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos (*OJ L* 77, 1996 03 27, p. 20).

visuomenės nariams jie gali būti prieinami iš tokios vietos ir tokiu laiku, kuriuos jie individualiai pasirenka.

- 26) Transliuotojams darant prieinamas užsakomosiomis paslaugomis savo radijo ir televizijos laidas, kuriose kaip sudedamoji dalis naudojama muzika iš komercinių fonogramų, turi būti skatinamos kolektyvinio licencijavimo priemonės, kad būtų lengviau tvarkyti atitinkamas teises.
- 27) Vien fizinių priemonių teikimas viešai paskelbti savaime neužtikrina viešojo skelbimo pagal šią direktyvą.
- 28) Autorių teisių apsauga pagal šią direktyvą apima išimtinę teisę kontroliuoti kūrinio, inkorporuoto į materialų daiktą, platinimą. Teisių turėtojui Bendrijoje pirmą kartą pardavus kūrinio originalą ar jo kopijas arba kai jo sutikimu originalas ar jo kopijos yra parduodamos, išnaudojama teisė kontroliuoti to objekto perpardavimą Bendrijoje. Ši teisė neturėtų būti išnaudota, jei teisių turėtojas originalą ar jo kopijas parduoda arba jo sutikimu originalas ar jo kopijos parduodamos ne Bendrijoje. Nuomos ir skolinimo teisės autoriams buvo nustatytos Direktyvoje 92/100/EEB. Šioje direktyvoje nustatyta platinimo teisė nepažeidžia tos direktyvos I skyriaus nuostatų dėl nuomos ir skolinimo teisių.
- 29) Teisių išnaudojimo klausimas neiškyla dėl paslaugų ir ypač dėl operatyvių paslaugų. Tas pats pasakytina ir apie kūrinio ar kito objekto materialią kopiją, kurią teisių turėtojo sutikimu padaro tokios paslaugos naudotojas. Dėl to ta pati nuostata tinka kūrinio ar kitų objektų originalo ir kopijų nuomai ir skolinimui, nes pagal savo pobūdį tai yra paslaugos. Skirtingai nuo CD-ROM ar CD-I, kuriuose intelektinė nuosavybė yra inkorporuota į materialią terpę, būtent prekę, kiekviena operatyvi paslauga iš tiesų yra veiksmas, kuriam leidimas turėtų būti taikomas tais atvejais, kai autorių ar gretutinių teisių tai nustato.
- 30) Nepažeidžiant atitinkamų nacionalinių autorių ir gretutinių teisių įstatymų, šioje direktyvoje nurodytos teisės gali būti perkeliamos, perduodamos arba joms gali būti taikomos sutartinės licencijos.
- 31) Turi būti išlaikyta derama pusiausvyra tarp įvairių kategorijų teisių turėtojų teisių ir interesų, taip pat tarp įvairių kategorijų teisių turėtojų ir saugomų objektų naudotojų. Valstybių narių nustatytos ir šiuo metu egzistuojančios išimtys ir teisių apribojimai turi būti iš naujo įvertinti atsižvelgiant į naują elektroninę terpę. Egzistuojantys išimčių ir tam tikrų ribojamų veiksmų apribojimų skirtumai turi tiesioginį neigiamą poveikį autorių ir gretutinių teisių vidaus rinkos veikimui. Tokie skirtumai galėtų dar labiau išryškėti numatant tolesnę kūrinio tarpvalstybinio naudojimo ir valstybių sienas peržengiančios veiklos plėtrą. Siekiant užtikrinti deramą vidaus rinkos veikimą, tokios išimtys ir apribojimai turėtų būti darniau apibrėžti. Jų derinimo laipsnis turėtų būti grindžiamas jų poveikiu sklandžiam vidaus rinkos veikimui.

- 32) Ši direktyva nustato išsamų atgaminimo teisės ir teisės viešai paskelbti išimčių ir apribojimų sąrašą. Kai kurios išimtys arba apribojimai prireikus taikomi tik atgaminimo teisei. Šiame sąrašė deramai atsižvelgiama į skirtingas valstybių narių teisės tradicijas ir kartu siekiama užtikrinti veikiančią vidaus rinką. Valstybės narės turėtų laikytis nuoseklaus šių išimčių ir apribojimų taikymo, kuris bus įvertintas ateityje apžvelgiant įstatymų įgyvendinimą.
- 33) Išimtinėi atgaminimo teisei turėtų būti taikoma išimtis siekiant leisti tam tikrus laikino atgaminimo veiksmus, kurie yra pereinamojo pobūdžio arba atsitiktiniai atgaminimai, sudarantys neatskiriamą ir esminę technologinio proceso dalį ir atliekami tik tam, kad tarpininkas galėtų užtikrinti veiksmingą perdavimą tinkle tarp trečiųjų šalių, arba tam, kad paskui būtų teisėtai pasinaudota kūrinio ar kitu dalyku. Atitinkami atgaminimo veiksmai patys savaime neturėtų turėti atskiros ekonominės vertės. Jei jie atitinka šiuos reikalavimus, ši išimtis turėtų būti taikoma veiksams, leidžiantiems naršymą, taip pat saugoti tarpinėje atmintyje, įskaitant tuos veiksmus, kurie leidžia perdavimo sistemoms veiksmingai veikti, jeigu tik tarpininkas nekeičia informacijos ir nesikiša į teisėtą, plačiai pripažintą ir taikomą šioje komercinėje veikloje technologijos naudojimą, kad būtų gauti duomenys apie informacijos naudojimą. Naudojimas turėtų būti laikomas teisėtu tais atvejais, kai leidžia teisių turėtojas arba neriboja įstatymas.
- 34) Valstybėms narėms turėtų būti suteikta pasirinkimo teisė švietimo ir mokslo tikslais nustatant tam tikras išimtis ar apribojimus viešųjų institucijų, pvz., bibliotekų ir archyvų, labui, žinių pranešimo, citavimo tikslais, neįgaliųjų naudojimuisi, naudojimui visuomenės saugumo tikslais bei administracinėse ir teismo bylose.
- 35) Taikant tam tikras išimtis ar apribojimus teisių turėtojai turėtų gauti deramą atlyginimą, kad jiems būtų deramai kompensuota už naudojimąsi jų saugomais kūriniais ar kitais objektais. Nustatant tokios kompensacijos formą, išsamią tvarką ir galimą lygį turėtų būti atsižvelgiama į kiekvieno atvejo konkrečias aplinkybes. Įvertinant šias aplinkybes vertingas kriterijus būtų dėl atitinkamo veiksmo galima skriauda teisių turėtojams. Tais atvejais, kai teisių turėtojai kokia nors kita forma jau yra gavę atlyginimą, pvz., licencijos mokesčio dalį, jokio konkretaus ar atskiro atlyginimo gali nereikėti. Nustatant tinkamos kompensacijos dydį turėtų būti atsižvelgiama į šioje direktyvoje nurodytą technologinės apsaugos priemonių naudojimo lygmenį. Tam tikrose situacijose, kai žala teisių turėtojui yra minimali, gali nebūti ir jokio įsipareigojimo dėl atlyginimo.
- 36) Valstybės narės tinkamą kompensaciją teisių turėtojams gali nustatyti taikydamos neprivalomas nuostatas dėl išimčių ar apribojimų, dėl kurių nereikia tokios kompensacijos.
- 37) Nacionalinės reprografijos sistemos, kur jos egzistuoja, nesudaro didesnių kliūčių vidaus rinkai. Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nustatyti reprografijai išimtis ar apribojimus.

- 38) Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama atgaminimo teisės išimtį ar apribojimus nustatyti tam tikriems garso, vaizdo ir audiovizualinės medžiagos atgaminimo privačiam naudojimui tipams, kuriems kartu nustatoma ir tinkama kompensacija. Gali būti įdiegiamos arba toliau taikomos teisių turėtojams žalą kompensuojančios atlyginimo sistemos. Nors tų atlyginimo sistemų skirtumai turi poveikio vidaus rinkos veikimui, tie skirtumai analoginio privataus atgaminimo srityje neturėtų turėti ženklesnio poveikio informacinės visuomenės plėtrai. Skaitmeninis privatus kopijavimas tikriausiai bus labiau paplitęs ir turės didesnę ekonominę poveikį. Dėl to turėtų būti deramai atsižvelgiama į skaitmeninio ir analoginio privataus kopijavimo skirtumus ir tam tikrais atžvilgiais jie turėtų būti skiriami.
- 39) Taikydamos išimtį ar apribojimą privačiam kopijavimui, valstybės narės turėtų deramai atsižvelgti į naujus technologijos ir ekonomikos reiškinius, ypač reglamentuodamos skaitmeninį privatų kopijavimą ir atlyginimo sistemas esant veiksmingoms technologinėms apsaugos priemonėms. Tokios išimtys ar apribojimai neturėtų varžyti technologinių priemonių naudojimo ar jų taikymo kovojant su įstatymų nesilaikymu.
- 40) Valstybės narės gali nustatyti išimtį ar apribojimą tam tikrų pelno nesiekiančių įstaigų, pvz., viešųjų bibliotekų ir lygiaverčių institucijų, taip pat archyvų, labui. Tačiau turėtų būti apsiribojama tam tikrais konkrečiais atvejais, kuriems taikoma atgaminimo teisė. Tokia išimtis ir apribojimas neturėtų būti taikomi operatyviam saugomų kūrinių ar kitų objektų teikimui. Ši direktyva neturėtų pažeisti valstybių narių pasirinkimo teisės nesilaikyti išimtinės viešojo skolinimo teisės pagal Direktyvos 92/100/EEB 5 straipsnį. Dėl to turėtų būti skatinamos konkrečios sutartys ar licencijos, kurios, nesukeldamos sutrikimų, tokioms įstaigoms ir jų siekiamiems platinimo tikslams sudarytų palankias sąlygas.
- 41) Jei išimtis ar apribojimas yra taikoma transliavimo organizacijų daromiems trumpalaikiams įrašams, suprantama, kad transliuotojo patalpos – tai ir transliavimo organizacijos vardu ir atsakomybe veikiančio asmens patalpos.
- 42) Išimtį ar apribojimą taikant nekomerciniais švietimo ir mokslinio tyrimo, įskaitant nuotolinį mokymą, tikslais, atitinkamos veiklos nekomercinis pobūdis turėtų būti nustatomas pagal tos veiklos paskirtį. Atitinkamos įstaigos organizacinė struktūra ir finansavimo būdas šiuo atžvilgiu neturėtų būti lemiami veiksniai.
- 43) Visais atvejais svarbu, kad valstybės narės imtųsi priemonių, reikalingų sudaryti palankias sąlygas, kad kūriniai būtų prieinami žmonėms, turintiems negalią, kuri neleidžia patiems naudotis tais kūriniais, ir ypatingą dėmesį skirtų prieinamai jų formai.
- 44) Taikant šioje direktyvoje nustatytas išimtis ir apribojimus, jomis turėtų būti naudojamosi pagal tarptautinius įsipareigojimus. Tokios išimtys ir apribojimai negali būti taikomi pažeidžiant teisėtus teisių turėtojo interesus arba prieštaraujant normaliam jo kūrinio ar kito objekto naudojimui. Nustatydamos tokias išimtis ar apribojimus, valstybės narės pirmiausia turėtų deramai atspindėti padidėjusį ekonominį poveikį, kurį tokios išimtys ar apribojimai

gali turėti naujos elektroninės terpės kontekste. Dėl to, atsiradus naujiems saugomų kūrinių ir kitų dalykų naudojimo būdams, tam tikrų išimčių ar apribojimų taikymo sritį gali tecti netgi dar labiau riboti.

- 45) Tačiau 5 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytos išimtys ir apribojimai neturėtų kliudyti apibrėžti sutartinius santykius, turinčius užtikrinti teisių turėtojams tinkamą kompensaciją, jei leidžia nacionalinė teisė.
- 46) Naudojimasis tarpininkavimu galėtų padėti naudotojams ir teisių turėtojams spręsti ginčus. Komisija, su valstybėmis narėmis bendradarbiaudama kontaktų komitete, turėtų imtis tyrimo, kad galėtų apsvarstyti naujus teisinius ginčų dėl autorių ir gretutinių teisių sprendimo būdus.
- 47) Technologinė plėtra leis teisių turėtojams naudotis technologinėmis priemonėmis, skirtomis užkirsti kelią ar riboti veiksmus, kurių neleidžia jokių autorių teisių, su autorių teisėmis susijusių teisių ar *sui generis* teisės duomenų bazėse turėtojai. Vis dėlto egzistuoja pavojus, jog gali būti atliekami neteisėti veiksmai, kad būtų galima aplenkti ar būtų lengviau aplenkti tomis priemonėmis teikiamą techninę apsaugą. Siekiant išvengti nesuderintų teisių požiūrių, kurie potencialiai galėtų trukdyti veikti vidaus rinkai, reikia nustatyti suderintą teisinę apsaugą nuo veiksmingų technologinių priemonių aplenkimo ir šiam tikslui skirtų įtaisų bei gaminių tiekimo.
- 48) Tokia teisinė apsauga turėtų būti teikiama technologinėms priemonėms, kurios veiksmingai riboja veiksmus, neleidžiamus jokių autorių teisių, su autorine teise susijusių teisių ar *sui generis* teisės duomenų bazėse turėtojų, tačiau netrukdo normaliai naudoti elektroninės įrangos ir jos technologinei plėtrai. Tokia teisinė apsauga anaipol nėra įpareigojimas nekurti įtaisų, gaminių, sudedamųjų dalių ar paslaugų, atitinkančių tas technologines priemones, jei tokiam įtaisui, gaminiui, sudedamajai daliai ar paslaugai kitais atžvilgiais netaikomas 6 straipsnis. Teikiant tokią teisinę apsaugą turėtų būti atsižvelgta į proporcingumo principą ir neturėtų būti uždrausti tokie įtaisai ar tokios veiklos rūšys, kurios turi ne techninės apsaugos, o komerciniu atžvilgiu svarbią paskirtį. Pirmiausia tokia apsauga neturėtų trukdyti moksliniams kriptografijos tyrimams.
- 49) Teisinė technologinių priemonių apsauga nesumenkina jokių nacionalinių nuostatų, draudžiančių privačiai laikyti technologinėms priemonėms aplenkti skirtus įtaisus, gaminius ar sudedamąsias dalis .
- 50) Tokia suderinta teisinė apsauga neturi poveikio konkrečioms Direktyvos 91/250/EEB nustatytoms apsaugos nuostatoms. Pirmiausia ji neturėtų būti taikoma technologinių priemonių, naudojamų kartu su kompiuterinėmis programomis, apsaugai, kuriai išimtinai ta direktyva yra skirta. Neturėtų ji kliudyti ar neleisti ir kurti ar taikyti kokius nors būdus apeiti technologinę priemonę, būtiną, kad būtų galima atlikti veiksmus, kurių imamasi pagal

Direktyvos 91/250/EEB 5 straipsnio 3 dalies ar 6 straipsnio sąlygas. Tos direktyvos 5 ir 6 straipsniai nustato tik kompiuterinėms programoms taikomų išimtinių teisių išimtis.

- 51) Technologinių priemonių teisinė apsauga taikoma nepažeidžiant visuomenės interesų, kuriuos atspindi 5 straipsnis, ar visuomenės saugumo. Valstybės narės turėtų skatinti teisių turėtojus imtis savanoriškų priemonių, įskaitant teisių turėtojų ir kitų suinteresuotų šalių susitarimų sudarymą ir įgyvendinimą, kad būtų galima siekti tam tikrų nacionalinėje teisėje pagal šią direktyvą nustatytų išimčių ar apribojimų tikslų. Jei protingai numatomu laikotarpiu tokių savanoriškų priemonių ar susitarimų nėra, valstybės narės turėtų imtis atitinkamų priemonių užtikrinti, kad teisių turėtojai tokių išimčių ar apribojimų naudą gavėjams suteiktų atitinkamas priemones, leidžiančias jomis ar jais pasinaudoti, keisdamos įgyvendintą technologinę priemonę ar kitais būdais. Tačiau siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui tokiomis priemonėmis, kurių ėmėsi teisių turėtojai, įskaitant ir tas, kurių ėmėsi pagal susitarimus, arba valstybė narė, visoms technologinėms priemonėms, taikomoms tokioms priemonėms įgyvendinti, turėtų būti teikiama teisinė apsauga.
- 52) Įgyvendindamos privačiam kopijavimui pagal 5 straipsnio 2 dalies b punktą skirtą išimtį ar apribojimą, valstybės narės turėtų taip pat skatinti taikyti savanoriškas priemones, kad būtų galima pasiekti tokios išimties ar apribojimo tikslus. Jei per protingai numatomą laikotarpį nebuvo imtasi jokių tokių savanoriškų priemonių, kad būtų galimas atgaminimas privačiam naudojimui, valstybės narės gali imtis priemonių, leidžiančių atitinkamos išimties ar apribojimo naudą gavėjams ja ar juo pasinaudoti. Savanoriškos priemonės, kurių imasi teisių turėtojai, įskaitant teisių turėtojų ir atitinkamų trečiųjų šalių susitarimus, taip pat priemonės, kurių imasi valstybės narės, teisių turėtojams neužkerta kelio naudoti technologines priemones, kurios derinasi su privačiam kopijavimui nacionalinėje teisėje pagal 5 straipsnio 2 dalies b punktą taikomomis išimtimis ar apribojimais, atsižvelgiant į sąžiningos konkurencijos būklę pagal tą nuostatą ir galimą įvairių naudojimo sąlygų pagal 5 straipsnio 5 dalį, pvz., atgaminimų skaičiaus kontroliavimą, diferenciaciją. Siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui tokiomis priemonėmis, visoms joms įgyvendinti taikomoms technologinėms priemonėms turėtų būti teikiama teisinė apsauga.
- 53) Technologinių priemonių apsauga turėtų užtikrinti saugią aplinką teikiant interaktyvias užsakomąsias paslaugas tokiu būdu, kad visuomenės nariams kūriniai ar kiti dalykai būtų prieinami iš jų pačių individualiai pasirinktos vietos ir pasirinktu laiku. Tais atvejais, kai tokias paslaugas reglamentuoja sutartinės nuostatos, 6 straipsnio 4 dalies pirmoji ir antroji pastraipos neturėtų būti taikomos. Neinteraktyvioms operatyvaus naudojimo formoms tos nuostatos turėtų būti taikomos.
- 54) Didelė pažanga padaryta skaitmeninio formato kūrinių ir saugomų objektų identifikavimo techninių sistemų tarptautinės standartizacijos srityje. Tolydžio besiplėtojančių tinklų aplinkoje technologinių priemonių skirtumai Bendrijoje gali sukelti sistemų

nesuderinamumą. Skirtingų sistemų suderinamumas ir sąveikumas turėtų būti skatinami. Labai pageidautina būtų skatinti kurti ir globalines sistemas .

- 55) Technologinė plėtra palengvins kūrinių platinimą, daugiausia tinklais, o dėl to atsiras būtinybė teisių turėtojams geriau identifikuoti kūrinių ar kitą objektą, autorių ar kokį nors kitą teisių turėtoją ir teikti informaciją apie kūrinio naudojimo sąlygas, kad būtų lengvesnė su jais siejamų teisių vadyba. Teisių turėtojai, išleisdami į tinklus kūrinius ar kitus objektus, turėtų būti skatinami šalia pirmiau minėtos informacijos naudoti ir jų leidimą rodantį žymenį.
- 56) Tačiau išlieka pavojus, kad gali būti imamas neteisėtos veiklos siekiant pašalinti ar pakeisti pridedamą elektroninę autorių teisių vadybos informaciją arba kitaip platinti, importuoti platinimui, transliuoti, perduoti visuomenei ar padaryti prieinamus visuomenei kūrinius ar kitus saugomus objektus, nuo kurių tokia informacija buvo be leidimo pašalinta. Siekiant išvengti suskaidytų teisinių požiūrių, kurie potencialiai galėtų trukdyti veikti vidaus rinkai, reikia nustatyti suderintą teisinę apsaugą nuo visokios tokios veiklos.
- 57) Kiekviena tokia pirmiau minėta teisių vadybos informacijos sistema, atsižvelgiant į jų projektinį sprendimą, tuo pat metu apdoroja asmens duomenis apie saugomo objekto vartojimo modelius ir leidžia nustatyti operatyvią elgseną. Šių techninių priemonių techninės funkcijos turėtų aprėpti asmens privatumo saugos kontrolę pagal 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmenų apsaugos apdorojant asmens duomenis ir tokių duomenų laisvo judėjimo¹⁰.
- 58) Valstybės narės už šioje direktyvoje nustatytų teisių ir pareigų pažeidimus turėtų nustatyti veiksmingas sankcijas ir teisių gynimo būdus. Jos turėtų imtis visų priemonių, būtinų užtikrinti, kad tos sankcijos ir teisių gynimo būdai būtų taikomi. Taip nustatytos sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios, taip pat jos turėtų sudaryti galimybę siekti nuostolių atlyginimo ir (arba) teismo uždraudimo bei prireikus – neteisėtos medžiagos konfiskavimo.
- 59) Ypač skaitmeninėje terpėje trečiosios šalys gali vis labiau naudoti tarpininkų paslaugas pažeidinėjimams. Daugeliu atvejų geriausia priversti tokius tarpininkus nutraukti tokius pažeidinėjimus. Dėl to, nesumenkinant kitų esamų sankcijų ir teisių gynimo būdų, teisių turėtojai turėtų turėti galimybę prašyti teismo uždraudimo tarpininkui, perduodančiam trečiosios šalies daromą saugomo kūrinio ar kito objekto pažeidimą tinkle. Tokia galimybė turėtų būti pasinaudotina net tais atvejais, kai už tarpininko atliktus veiksmus pagal 5 straipsnį yra atleidžiama nuo atsakomybės . Tokių uždraudimų sąlygas ir aplinkybes turėtų nustatyti valstybių narių nacionalinė teisė.
- 60) Pagal šią direktyvą teikiama apsauga neturėtų pažeisti valstybių narių ar Bendrijos teisės nuostatų kitose srityse, tokiose kaip pramoninė nuosavybė, duomenų apsauga, sąlyginis

¹⁰ OJ L 281, 1995 11 23, p. 31.

prisijungimas, viešųjų dokumentų prieinamumas ir terpės naudojimo chronologijos taisyklė, kurios gali turėti poveikio autorių ar gretutinių teisių apsaugai.

61) Kad būtų laikomasi PINO tarptautinės kūrinii atlikimo ir fonogramų sutarties, direktyvose 92/100/EEB ir 93/98/EEB turėtų būti padaryti pakeitimai,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

TIKSLAS IR TAIKYMO SRITIS

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva yra susijusi su teisine autorių ir gretutinių teisių apsauga vidaus rinkos sistemoje, ypač atsižvelgiant į informacinę visuomenę.
2. Išskyrus 11 straipsnyje nurodytus atvejus, ši direktyva neliečia ir jokių būdu nepaveikia egzistuojančių Bendrijos nuostatų dėl:
 - a) kompiuterinių programų teisinės apsaugos;
 - b) nuomos teisės, skolinimo teisės ir tam tikrų teisių, susijusių su autorių teisėmis intelektualinės nuosavybės srityje;
 - c) autorių ir gretutinių teisių, taikomų programų transliacijai per palydovą ir kabelinei retransliacijai;
 - d) autorių teisių ir tam tikrų gretutinių teisių apsaugos termino;
 - e) duomenų bazių apsaugos.

II SKYRIUS

TEISĖS IR IŠIMTYS

2 straipsnis

Atgaminimo teisė

Valstybės narės nustato išimtinę teisę leisti arba uždrausti tiesiogiai ar netiesiogiai, laikinai ar nuolat bet kuriuo būdu ir bet kuria forma atgaminti visus ir iš dalies:

- a) autoriams – savo kūrinius;
- b) atlikėjams – savo atliktų kūrinių fiksacijas;
- c) fonogramų prodiuseriams – savo fonogramas;
- d) filmų pirmų fiksacijų prodiuseriams – jų filmų originalą ir kopijas;
- e) transliuotojams – savo transliacijas, nepaisant to, ar tos laidos perduodamos laidais, ar eteriu, įskaitant kabelinį ar palydovinį transliavimą.

3 straipsnis

Teisė viešai paskelbti kūrinius ir teisė kitus objektus padaryti viešai prieinamus

1. Valstybės narės nustato autoriams išimtinę teisę leisti arba uždrausti bet kokį savo kūrinių viešą skelbimą laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis, įskaitant savo kūrinių viešinimą tokiu būdu, kad visuomenės nariams jie būtų prieinami iš jų individualiai pasirinktos vietos ir pasirinktu laiku.
2. Valstybės narės nustato išimtinę teisę leisti arba uždrausti viešinti laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis tokiu būdu, kad visuomenės nariams jie būtų prieinami iš jų individualiai pasirinktos vietos ir pasirinktu laiku:
 - a) atlikėjams – savo atliktų kūrinių fiksacijas;
 - b) fonogramų prodiuseriams – savo fonogramas;
 - c) filmų pirmų fiksacijų prodiuseriams – jų filmų originalą ir kopijas;
 - d) transliuotojams – savo transliacijas, nepaisant to, ar tos laidos perduodamos laidais, ar eteriu, įskaitant kabelinį ar palydovinį transliavimą.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos teisės neišnaudojamos jokia šio straipsnyje nustatyta viešo paskelbimo ar viešinimo veiksmu.

4 straipsnis

Platinimo teisė

1. Valstybės narės nustato autoriams išimtinę teisę leisti arba uždrausti bet kokį viešą jų kūrinių originalo ar jo kopijų platinimą parduodant ar kitais būdais.
2. Kūrinio originalo ar kopijų platinimo teisė Bendrijoje yra neišnaudojama, išskyrus tuos atvejus, kai teisių turėtojas Bendrijoje pirmą kartą tą objektą parduoda ar kitaip perduoda jo nuosavybę arba tai daroma jo sutikimu.

5 straipsnis

Išimtys ir apribojimai

1. 2 straipsnyje minėtiems laikiniams atgaminimo veiksams, kurie yra trumpalaikiai arba atsitiktiniai ir kartu – būtina bei svarbi technologinio proceso dalis, kurių vienintelis tikslas yra sudaryti sąlygas:
 - a) tarpininkui perduoti tinkle trečiosioms šalims arba
 - b) teisėtai naudotikūrinių ar kitą objektą ir kurie atskirai nėra ekonominiu atžvilgiu svarbūs, 2 straipsnyje nustatytos atgaminimo teisės netaikomos.
2. Valstybės narės 2 straipsnyje nustatytai atgaminimo teisei gali nustatyti išimtis arba apribojimus šiais atvejais:
 - a) atgaminimas popieriuje ar kokioje nors kitoje panašioje terpėje, atliekamas bet koku fotografijos būdu ar vykstant kokiam nors kitam panašaus pobūdžio procesui, išskyrus natų lapus, jeigu teisių turėtojas gauna tinkamą kompensaciją;

- b) atgaminimas bet kurioje terpėje, kuri atlieka fiziniai asmenys privačiam naudojimui ir nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nekomerciniams tikslams, jei teisių turėtojai gauna tinkamą kompensaciją, priklausomą nuo 6 straipsnyje nurodytų technologinių priemonių taikymo ar netaikymo atitinkamam kūriniai ar objektui;
 - c) atgaminimo veiksmai, kuriuos atlieka viešai prieinamos bibliotekos, mokymo įstaigos ar muziejai arba archyvai, neturintys iš jų tiesioginės ar netiesioginės ekonominės ar komercinės naudos;
 - d) trumpalaikiai kūriniai įrašai, kuriuos daro transliuotojai savo pačių įranga ir savo laidoms; dėl jų tokius išimtinai dokumentinio pobūdžio įrašus gali būti leidžiama išsaugoti oficialiuose archyvuose;
 - e) socialinių institucijų, pvz., ligoninių ar kalėjimų, parengtų nekomercinio pobūdžio laidų atgaminimas, jeigu teisių turėtojai gauna tinkamą kompensaciją;
3. Valstybės narės 2 ir 3 straipsniuose nustatytoms teisėms gali nustatyti išimtis arba apribojimus šiais atvejais:
- a) naudojimas vien vaizdingumui mokomajame arba mokslo tiriamajame darbe, jeigu nurodomas šaltinis, įskaitant autoriaus pavardę (ir vardą), išskyrus atvejus, kai tai padaryti neįmanoma, ir tokiu mastu, koks yra pateisinamas nekomercinių tikslų siekimu;
 - b) naudojimas neįgaliems žmonėms tais atvejais, kurie yra tiesiogiai susiję negalia ir yra nekomercinio pobūdžio tokiu mastu, kokio reikia dėl tam tikros negalios;
 - c) paskelbtų straipsnių aktualiomis ekonomikos, politikos ar religijos temomis arba tokio pat pobūdžio per radiją ar televiziją transliuotų kūrinių ar kitų objektų atgaminimas spaudoje, viešas paskelbimas ar viešinimas tais atvejais, kai toks naudojimas nėra aiškiai iš anksto užsakytas ir kai nurodomas šaltinis, įskaitant autoriaus pavardę (ir vardą), arba kūrinių ar kitų objektų naudojimas, susijęs su pranešamais einamaisiais įvykiais, tokiu mastu, koks yra pateisinamas informavimo tikslu, ir jeigu nurodomas šaltinis, įskaitant autoriaus pavardę (ir vardą), išskyrus atvejus, kai tai padaryti neįmanoma;
 - d) citatos kritikos ar apžvalgos tikslais, jeigu jos siejasi su kūriniumi ar kitu objektu, kuris jau yra teisėtai pavišintas, jeigu nurodomas šaltinis, įskaitant autoriaus pavardę (ir vardą), išskyrus atvejus, kai tai padaryti neįmanoma, ir jeigu toks naudojimas atitinka gerą praktiką, be to, tokiu mastu, kokio reikia konkrečiam tikslui;
 - e) naudojimas visuomenės saugumui arba siekiant užtikrinti tinkamą administracijos, parlamento ar teismo procesinių veiksmų atlikimą ar jų pranešimą;
 - f) politinių kalbų ir ištraukų iš viešų paskaitų ar panašių kūrinių ar objektų naudojimas tokiu mastu, koks yra pateisinamas informavimo tikslu, ir jeigu nurodomas šaltinis, įskaitant autoriaus pavardę (ir vardą), išskyrus atvejus, kai tai padaryti neįmanoma ;
 - g) naudojimas religinių švenčių ar valdžios institucijos organizuotų oficialių švenčių metu;

- h) kūrinių, pvz., architektūros kūrinių ar skulptūrų, sukurtų nuolat stovėti viešosiose vietose, naudojimas;
 - i) kūrinio ar kito objekto šalutinis naudojimas kitoje medžiagoje;
 - j) naudojimas meno kūrinių viešos parodos ar labdaros mugės reklamai tokiu mastu, kokio reikia renginiui pagarsinti, renginį, išskyrus bet koki kitą komercinį naudojimą;
 - k) naudojimas karikatūrai, parodijai ar pastišui;
 - l) naudojimas ryšium su įrangos demonstravimu ar taisymu;
 - m) pastato formos meno kūrinio ar pastato brėžinio ar plano naudojimas to pastato rekonstrukcijai;
 - n) kūrinių ir kitų objektų, kuriems netaikomos pirkimo ar licencijos sąlygos ir kurie yra 2 straipsnio c punkte nurodytų įstaigų kolekcijose, naudojimas viešai paskelbiant ar viešinant mokslinių tyrimų ar privačių studijų tikslais atskiriems visuomenės nariams tam skirtais galiniais įrenginiais tų įstaigų patalpose;
 - o) naudojimas tam tikrais kitais nelabai svarbiais atvejais, kai išimtys ar apribojimai pagal nacionalinę teisę jau egzistuoja, jeigu jie tik yra susiję su analoginiu naudojimu ir neturi poveikio laisvai prekių ir paslaugų apyvartai Bendrijoje, nepažeidžiant kitų šios direktyvos išimčių ir apribojimų.
4. Tais atvejais, kai valstybės narės atgaminimo teisei pagal šio straipsnio 2 ir 3 dalis gali nustatyti išimtį ar apribojimą, jos gali panašiai nustatyti išimtį ar apribojimą platinimo teisei, kaip nurodyta 4 straipsnyje, tokiu mastu, koku yra pateisinama leidžiamo atgaminimo veiksmo tikslu.
5. Šio straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalyse nustatytos išimtys ir apribojimai taikomi tik tam tikrais specialiais atvejais, kurie neprieštarauja normaliam kūrinio ar kito objekto naudojimui ir nepagrįstai nepažeidžia teisėtų teisių turėtojų interesų.

III SKYRIUS

TECHNOLOGINIŲ PRIEMONIŲ IR TEISIŲ VADYBOS INFORMACIJOS APSAUGA

6 straipsnis

Įsipareigojimai dėl technologinių priemonių

1. Valstybės narės teikia deramą teisinę apsaugą nuo bet kokių veiksmingų technologinių priemonių aplenkimo, kurį atitinkamas asmuo daro žinodamas ar pagrįstai turėdamas žinoti, kad jis to tikslo siekia.
2. Valstybės narės teikia deramą teisinę apsaugą, kad nebūtų gaminami, importuojami, platinami, parduodami, nuomojami, reklamuojami kaip parduodami ar nuomojami arba laikomi komerciniams tikslams įtaisai, gaminiai ar jų sudedamosios dalys arba nebūtų teikiamos paslaugos, kurie(-ios):
 - a) yra siūlomi(-os), reklamuojami(-os) ar parduodami(-os), kad būtų aplenkiamos, arba
 - b) turi tik ribotą komerciniu atžvilgiu paskirtį ar tikslą, išskyrus tą, kad būtų aplenkiamos, arba

c) yra pirmiausia suprojektuoti, pagaminti, pritaikyti ar atliekami tam, kad galėtų būti ar lengviau galėtų būti aplenkiamos

bet kokios technologinės priemonės.

3. Šioje direktyvoje “technologinės priemonės” - tai bet kokia technologija, įtaisas ar sudedamoji dalis, kurie normaliai veikdami turi paskirtį užkirsti kelią arba riboti dėl kūrinių ar kitų objektų atliekamus veiksmus, kurių neleidžia bet kurių įstatymo nustatytų autorių teisių, bet kurių su autorių teisėmis susijusių teisių arba Direktyvos 96/9/EB III skyriuje nutatytos *sui generis* teisės turėtojas. Technologinės priemonės laikomos veiksmingomis tais atvejais, kai saugomo kūrinio ar kito objekto naudojimą teisių turėtojas kontroliuoja taikydamas kreipties kontrolės arba apsaugos procesą, pvz., kodavimą, elementų perstatymą arba kitą kūrinio ar objekto transformaciją arba kopijų kontrolės mechanizmą, užtikrinantį siekiamą apsaugą.

4. Nepaisant šio straipsnio 1 dalyje nustatytos teisinės apsaugos, kai nėra savanoriškų priemonių, kurių imasi teisių turėtojai, įskaitant teisių turėtojų ir kitų atitinkamų šalių susitarimus, valstybės narės imasi atitinkamų priemonių, kad būtų užtikrinta, jog teisių turėtojai kurios nors nacionalinėje teisėje pagal 5 straipsnio 2 dalies a, c, d, e punktus, 3 dalies a, b arba c punktus nustatytos išimties ar apribojimo naudos gavėjui sudarytų sąlygas pasinaudoti ta išimtimi ar apribojimu tokiu mastu, kokio reikia, kad turėtų naudos iš tos išimties ar apribojimo, ir tais atvejais, kai atitinkamas saugomas kūrinys ar objektas naudos gavėjui yra teisiškai prieinamas.

Valstybė narė tokių priemonių taip pat gali imtis dėl išimties ar apribojimo, nustatyto pagal 5 straipsnio 2 dalies b punktą, naudos gavėjo atžvilgiu, jeigu teisių turėtojai dar nėra sudarę atgaminimo privačiam naudojimui sąlygų tokiu mastu, kokio reikia, kad būtų galima turėti naudos iš atitinkamos išimties ar apribojimo, ir pagal 5 straipsnio 2 dalies b punktą bei 5 dalį, neužkirsdama kelio teisių turėtojams imtis atitinkamų priemonių dėl atgaminimų skaičiaus pagal šias nuostatas.

Teisių turėtojų savanoriškai taikomos technologinės priemonės, įskaitant tas, kurios taikomos įgyvendinant savanoriškus susitarimus, ir technologinės priemonės, taikomos įgyvendinant priemones, kurių ėmėsi valstybės narės, turi šio straipsnio 1 dalyje nustatytą teisinę apsaugą.

Šios straipsnio dalies pirmoji ir antroji pastraipos netaikomos kūriniams ar kitiems objektams, viešinamiems sutartinėmis sąlygomis tokiu būdu, kad visuomenės nariams gali būti prieinami iš jų pačių individualiai pasirinktos vietos ir pasirinktu laiku.

Šį straipsnį taikant direktyvų 92/100/EEB ir 96/9/EB kontekste, ši straipsnio dalis taikoma su atitinkamais pakeitimais.

7 straipsnis

Įsipareigojimai dėl teisių vadybos informacijos

1. Valstybės narės teikia deramą teisinę apsaugą nuo asmens, kuris sąmoningai be leidimo atlieka kurį nors iš šių veiksmų:

a) panaikina arba keičia kokią nors elektroninę teisių vadybos informaciją;

b) platina, importuoja, kad platintų, transliuoja, viešai paskelbia arba viešina pagal šią direktyvą arba Direktyvos 96/9/EB III skyrių saugomus kūrinius ar kitus objektus, kuriuose be leidimo panaikinta arba pakeista elektroninė teisių vadybos informacija,

jei toks asmuo žino arba pagrįstai turi žinoti, kad taip darydamas jis skatina, leidžia, lengvina ar slepia įstatymo nustatytų autorių teisių ar kitų su autorių teisėmis susijusių teisių arba Direktyvos 96/9/EB nustatytos *sui generis* teisės pažeidimą.

2. Šioje direktyvoje “teisių vadybos informacija” - tai bet kokia teisių turėtojų teikiama informacija, identifikuojanti kūrinį ar kitą objektą, kuris nurodytas šioje direktyvoje arba kuriam taikoma Direktyvos 96/9/EB III skyriuje nustatyta *sui generis* teisė, autorių ar kokį kitą teisių turėtoją, arba informaciją apie kūrinio ar kito objekto naudojimo nuostatas ir sąlygas bei kokius nors numerius ar kodus, žyminčius tokią informaciją.

Pirmoji pastraipa taikoma, kai kuris nors iš išvardytų informacijos dalykų yra siejamas su kūrinio ar kito objekto, nurodyto šioje direktyvoje arba kuriam taikoma Direktyvos 96/6/EB III skyriuje nustatyta *sui generis* teisė, kopijai arba pasirodo ryšium su kūrinio ar kito objekto viešu paskelbimu.

IV SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

8 straipsnis

Sankcijos ir teisių gynimo būdai

1. Valstybės narės nustato atitinkamas sankcijas ir teisių gynimo būdus, jei pažeidžiamos šioje direktyvoje nustatytos teisės ir pareigos, bei imasi visų priemonių, reikalingų užtikrinti, kad tos sankcijos ir teisių gynimo būdai būtų taikomi. Šitaip nustatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

2. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, reikalingų užtikrinti, kad teisių turėtojai, kurių interesus paveikia jos teritorijoje atliekama pažeidžiamoji veikla, galėtų pareikšti ieškinį dėl nuostolių atlyginimo ir (arba) prašyti teismo uždraudimo, prirėikus - pažeidžiančios medžiagos, taip pat konfiskuoti 6 straipsnio 2 dalyje nurodytus įtaisus, gaminius ar sudedamąsias dalis .

3. Valstybės narės užtikrina, kad teisių turėtojai turėtų galimybes prašyti teismo draudimo tarpininkams, kurių paslaugomis trečiosios šalys naudojasi autorių teisėms ar gretutinei teisei pažeisti.

9 straipsnis

Išliekantis kitų teisinių nuostatų taikymas

Ši direktyva nepažeidžia pirmiausia patentų teisių, prekės ženklų, dizaino teisių, naudingųjų modelių, puslaidininkinių įtaisų topografijų, šriftų, sąlyginio prisijungimo, kabelinio transliavimo

paslaugų prieinamumo, nacionalinių vertybių apsaugos, teisinių deponavimo reikalavimų, įstatymų dėl konkurenciją ribojančių veiksmų ir nesąžiningos konkurencijos, komercinių paslapčių, saugumo, konfidencialumo, duomenų apsaugos ir asmens privatumo, viešųjų dokumentų prieinamumo, sutarčių teisės nuostatų.

10 straipsnis

Taikymas laiko atžvilgiu

1. Šios direktyvos nuostatos taikomos visiems šioje direktyvoje nurodytiems kūriniams ir kitiems objektams, kurie 2002 m. gruodžio 22 d. yra saugomi valstybių narių įstatymais autorių ir gretutinių teisių srityje arba kurie pagal šios direktyvos nuostatas arba 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas nuostatas atitinka apsaugos kriterijus.
2. Ši direktyva taikoma nepažeidžiant jokių iki 2002 m. gruodžio 22 d. sudarytų aktų ir įgytų teisių.

11 straipsnis

Techninis derinimas

1. Direktyva 92/100/EEB iš dalies pataisoma taip:
 - a) 7 straipsnis panaikinamas;
 - b) 10 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

“3. Apribojimai taikomi tik tam tikrais konkrečiais atvejais, kurie neprieštarauja normaliam objekto naudojimui ir nepagrįstai nepažeidžia teisių turėtojų teisėtų interesų.”
2. Direktyvos 93/98/EEB 3 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

“2. Fonogramų prodiuserių teisės nustoja galioti praėjus 50 metų nuo fiksacijos dienos. Tačiau jei per šį laikotarpį fonograma buvo teisėtai išleista, minėtos teisės nustoja galioti praėjus 50 metų nuo pirmo teisėto išleidimo. Jei per pirmame sakinyje minėtą laikotarpį fonograma nebuvo išleista ir jei per šį laikotarpį ji buvo teisėtai viešai paskelbta, minėtos teisės nustoja galioti praėjus 50 metų nuo pirmo teisėto viešo išleidimo datos.

Tačiau tais atvejais, kai pasibaigus apsaugos terminui, duotam pagal šios straipsnio dalies redakciją iki pataisymo, padaryto 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/29/EB dėl autorių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų derinimo*, 2002 m. gruodžio 22 d. fonogramų prodiuserių teisės jau nėra saugomos, ši straipsnio dalis neturi poveikio tų teisių naujai apsaugai.

* *OJ L* 167, 2001 06 22, p. 10”

12 straipsnis

Baigiamosios nuostatos

1. Ne vėliau kaip iki 2004 m. gruodžio 22 d. ir paskui kas treji metai Komisija Europos Parlamentui, Tarybai ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui pateikia šios direktyvos taikymo ataskaitą, kurioje, be kita ko, remdamasi konkrečia valstybių narių pateikta informacija, pirmiausia išnagrinėja 5, 6 ir 8 straipsnių taikymą atsižvelgdama į skaitmeninės rinkos raidą. Dėl 6 straipsnio, tai ji pirmiausia išnagrinėja, ar tas straipsnis patvirtina pakankamą apsaugos lygį ir ar veiksmingų technologinių priemonių naudojimas turi nepalankaus poveikio įstatymo leidžiamiesiems veiksams. Prireikus, pirmiausia siekiant pagal Sutarties 14 straipsnį užtikrinti vidaus rinkos veikimą ji pateikia pasiūlymus dėl šios direktyvos pataisų.
2. Su autorių teisėmis susijusių teisių apsauga pagal šią direktyvą lieka nepakeista ir jokia būdu neturi poveikio autorių teisių apsaugai.
3. Įsteigiamas ryšių komitetas. Jį sudaro valstybių narių kompetentingų institucijų atstovai. Jam pirmininkauja Komisijos atstovas, ir jis renkasi pirmininko iniciatyva arba valstybės narės delegacijos prašymu.
4. Komiteto uždaviniai yra tokie:
 - a) nagrinėti šios direktyvos poveikį vidaus rinkos veikimui ir atskleisti sunkumus;
 - b) organizuoti konsultacijas visais dėl šios direktyvos įgyvendinimo išskylančiais klausimais;
 - c) lengvinti keitimąsi informacija apie atitinkamus teisės aktų ir precedentinės teisės pokyčius, taip pat apie atitinkamus ekonominius, socialinius, kultūros ir technologinius pokyčius;
 - d) būti forumu vertinant kūrinių ir kitų objektų skaitmeninę rinką, įskaitant privatų kopijavimą ir technologinių priemonių naudojimą.

13 straipsnis

Įgyvendinimas

1. Valstybės narės iki 2002 m. gruodžio 22 d. priima įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai. Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo būdus nustato valstybės narės.
2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinių įstatymų nuostatų tekstus.

14 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo žurnale *Official Journal of the European Communities* dieną.

15 straipsnis

Adresatas

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.
Priimta Briuselyje, 2001 m. gegužės d.
Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
N. Fontaine

Tarybos vardu
Pirmininkas
M. Winberg